

Rutinebeskrivelse -

Grunnlagsdokument for Samhandlingsrutinen

Vold og seksuelle overgrep mot barn –

barnevernstjenesten, Barnevernvakten og politiet i Oslo

mars 2026

1.	Formål og innledning	2
1.1.	Virkeområde	2
1.2.	Ansvarsdeling.....	2
1.3.	Barnets beste – samarbeid med barn	2
2.	Utførelse av rutinen	3
2.1.	Kontaktetablering.....	3
2.2.	Informasjonsdeling.....	3
2.3.	Tilrettelagt avhør	4
2.3.1.	Samrådsmøte	4
2.3.2.	Avhørsdagen	5
2.3.3.	Formøte.....	5
2.3.4.	Avhøret.....	5
2.3.5.	Barnevernets vurdering av omsorgssituasjonen	6
2.3.6.	Ettermøtet.....	6
2.3.7.	Familiemøte.....	6
2.4.	Avslutte etterforskning og barnevernsundersøkelse.....	7
3.	Illustrasjon.....	7

1. Formål og innledning

Samhandlingsrutinen for Vold og seksuelle overgrep mot barn skal bidra til å sikre god samhandling og informasjonsflyt i saker der barnevern og politi samhandler når det er mistanke om at et barn kan være utsatt for vold eller seksuelle overgrep av omsorgspersoner, eller lever med at noen i deres relasjoner er utsatt for vold og overgrep.

1.1. Virkeområde

Samhandlingsrutinen gir retningslinjer for samhandling mellom Oslo kommune ved barnevernstjenester, barnevernvakt og Oslo politidistrikt.

1.2. Ansvarsdeling

Politiet skal forebygge og etterforske mulige straffbare forhold og i den anledningen vurdere å gjennomføre avhør av barn. Politiet skal også sikre barn og unges trygghet i akutte situasjoner, og bistå barnevernstjenesten ved behov.

Barnevernet skal undersøke barns omsorgssituasjon, og iverksette tiltak om barnets sikkerhets- og omsorgssituasjon tilsier det.

Barnehuset skal bistå faglig i forberedelser og tilrettelegging før, under og etter tilrettelagte avhør av barn, og koordinere mellom ulike etater ved tverretatlig samhandling før, under og etter tilrettelagte avhør av barn.

Aktørene og etatene er tilgjengelig for hverandre i alle situasjoner for å avklare problemstillinger innenfor de ulike etatenes ansvarsområde, uten at det er knyttet til en konkret sak. Slike drøftinger må være anonyme. Om barnevernet drøfter konkrete saker med politiet, kan dette utløse etterforskningsplikten til politiet.

1.3. Barnets beste – samarbeid med barn

Samhandlingsrutinen legger til grunn at barnets beste er et grunnleggende hensyn for både barnevern og politi (barnevernsloven § 1-3, politiloven § 6 sjette ledd). Etatene har et selvstendig ansvar for å ivareta [barnets rett til medvirkning i alle faser av barnevernssaken](#) og i [politietterforskningen](#).

2. Utførelse av rutinen

Samhandlingsrutinen igangsettes enten ved at politiet mottar varsel fra barnevernstjenesten, anmeldelse fra annen part, eller politiet oppretter etterforskning på eget initiativ.

I noen tilfeller vil samhandlingen starte ved akutte hendelser, der partene varslar hverandre etter gjeldende rutiner. Politiet kan gjennomføre avhør på stedet av voksne og barn. Politiet skal vurdere iverksettelse av nødvendige tiltak. Barnevernet skal vurdere barnets omsorgssituasjon og iverksette nødvendige tiltak. Barnevernet skal ikke ha en rolle som midlertidig verge for barnet i avhøret.

2.1. Kontaktetablering

Barnevernstjenesten må ha en aktiv sak for å kunne stille i tilrettelagt avhør. Når politiet mottar anmeldelse eller selv oppretter sak om vold eller overgrep mot barn, vurderer politiet plikten til å sende bekymringsmelding til barnevernstjenesten. Hvis politiet har mottatt et varsel fra barnevernet om samme forhold, er dette ikke nødvendig. Ved start av etterforskningen, må politiet:

- sette barnevernstjenesten som underretningsmottaker
- ta kontakt med barnevernstjenesten for å etablere samhandling

Hensikt med kontaktetablering er å:

- avklare kontaktpersoner for videre samarbeid
- avklare hvem som gjør hva til hvilket tidspunkt med bakgrunn i barnevernstjenestens undersøkelsesplan og politiets etterforskningsplan
- informere barnevernstjenesten om tidspunkt for avhør og samrådsmøte dersom politiet skal gjennomføre tilrettelagt avhør av barnet
- vurdere barnets sikkerhet og eventuelle akutte tiltak

2.2. Informasjonsdeling

Uavhengig av om det gjennomføres avhør med barn, er det viktig at relevant informasjon deles mellom de ulike etatene under etterforskningen. I en etterforskning av vold eller seksuelle overgrep som involverer barn, har politiet meldeplikt til barnevernstjenesten. Dette betyr at ved politietterforskning, vil det ofte også være en pågående barnevernssak.

Politiet skal vurdere sin meldeplikt på nytt ved nye forhold og nye opplysninger om barnets omsorgssituasjon. Politiet skal også vurdere å varsle barnevernstjenesten ved beslutninger under etterforskningen som kan ha betydning for barnet og/eller omsorgspersonens sikkerhet. Barnevernstjenesten må løpende vurdere om det er nødvendig å dele opplysninger med politiet.

Politiet har ikke adgang til å pålegge taushetsplikt for opplysninger som barnevernstjenesten har krav på etter pålegg, eller som politiet og påtalemyndigheten har plikt til å underrette

barnevernstjenesten om. Politiet kan likevel i visse, andre tilfeller pålegge barnevernet midlertidig taushetsplikt av hensyn til etterforskningen.

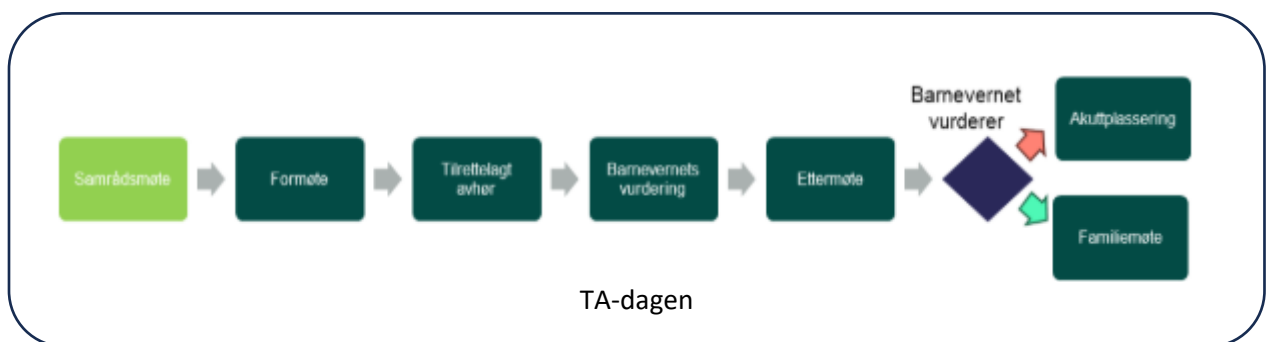
Det er viktig å være oppmerksom på at barnevernet og politiet har ulike tidsrammer for sitt arbeid. En barnevernsundersøkelse skal gjennomføres og konkluderes med henleggelse eller iverksettelse av tiltak innen 3 måneder fra mottak av bekymringsmeldingen. I visse tilfeller kan en undersøkelse utvides til inntil 6 måneder. En politi etterforskning kan pågå over kortere eller lengre tid enn en barnevernsundersøkelse.

2.3. Tilrettelagt avhør

Formålet med tilrettelagt avhør, er å sikre barnets forklaring slik at den kan brukes som bevis i straffesaken. Det tilrettelagte avhøret er et rettsmøte og skal gjennomføres i henhold til lov og politiets instruks. Tilrettelagte avhør foretas som hovedregel på Statens barnehus Oslo. En politiadvokat beslutter om det skal gjennomføres tilrettelagt avhør av barnet og har ansvaret for gjennomføringen av det tilrettelagte avhøret.

I forberedelsen av tilrettelagt avhør skal politiet:

- anmode statsforvalter om oppnevning av midlertidig verge i de tilfeller foreldreverge ikke kan ivareta ansvaret
- oppnevne bistandsadvokat for barnet der det er aktuelt
- finne egnet trygghetsperson til barnet og gi nødvendig informasjon til vedkommende
- vurdere om det skal gjennomføres rettsmedisinsk og/eller rettsodontologisk undersøkelse
- innkalle til samrådsmøte

2.3.1. Samrådsmøte

Formålet med Samrådsmøtet er å gi avhørsleder nødvendig informasjon og utarbeide en plan for hvordan barnet skal følges opp før, under og etter avhøret. Møtet skal tilrettelegge for informasjonsutveksling, drøfting og tilrettelegging av praktiske gjøremål. Barnevernet skal bidra med opplysninger om barnet og familien som kan ha betydning for gjennomføringen av avhørsdagen. Barnevernstjenesten kan dele foreløpige vurderinger om mulige barnevernstiltak.

Samrådsmøtet ledes av avhørsleder (påtalejurist) og skal gjennomføres senest dagen før avhøret. Møtet avholdes som videokonferanse.

Barnehusets rådgiver bistår med faglige vurderinger knyttet til forståelse og ivaretagelse av barnet, samt den praktiske gjennomføringen av avhøret. Barnehuset skal koordinere tjenestene og etterspørre de ulike bidrag til en helhetlig plan for gjennomføring av avhøret, samt sikkerhet og ivaretagelse av barnet i etterkant. Dette inkluderer en foreløpig plan for familiemøtet i de sakene der forutsetningene for gjennomføring av Familiemøte er til stede. Beslutning om Familiemøte vurderes i hver enkelt sak i samarbeid mellom barnehus, politi og barnevern.

Det skal avklares om foreldre og søsken avhøres samme dag. Barnevernstjenesten skal motta kontaktinformasjon til etterforskerne.

2.3.2. Avhørsdagen

Barnehusets rådgiver tar ansvar for å tilrettelegge for avhøret og andre aktiviteter ved Barnehuset.

Barnets trygghetsperson er sammen med barnet i pausene/ventetiden.

2.3.3. Formøte

Formålet med formøtet er å avklare eventuelle prosessuelle problemstillinger. Møtet ledes av avhørsleder. Formøtet inkluderer deltakere fra politiet, barnevernet, barnehuset, bistandsadvokat og midlertidig verge. I noen tilfeller vil også forsvarer delta.

Tilrettelagt avhører skal redegjøre for planen for avhøret. Planen omhandler hvordan barnet blir gjort kjent med sine rettigheter og hvilke spørsmål det er relevant og riktig å spørre barnet om i samsvar med barnets modenhet, alder og utvikling. Bistandsadvokat, og eventuelt forsvarer, kan komme med innspill til dette. Avhørsleder beslutter gjennomføringsplanen av det tilrettelagte avhøret.

Barnevernstjenesten er ikke en aktiv deltaker i møtet, men deltar som observatør.

2.3.4. Avhøret

Avhøret gjennomføres av tilrettelagt avhører i eget rom. Andre deltakere observerer via skjerm i bisitterrom.

Det skal avholdes minst en pause i avhøret, slik at observatører kan komme med innspill til spørsmål og tilnærming til tema. Barnevernet har i utgangspunktet ikke anledning til å stille spørsmål til barnet via avhører. Barnevernet er til stede under avhøret for å kunne vurdere den akutte omsorgssituasjonen.

Rådgivere på barnehuset har som oppgave å gi barnefaglige innspill til avhører og har ansvar for å tilrettelegge for minst mulig belastning for barnet gjennom avhørsdagen.

2.3.5. Barnevernets vurdering av omsorgssituasjonen

Barnevernstjenesten skal i etterkant av avhøret vurdere hvorvidt det er trygt for barnet å dra hjem til foreldre, om det er behov for kontrollbesøk i hjemmet, eller om det er nødvendig med beskyttende tiltak som akutt flytting i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon. Kontaktpersonen må drøfte eventuelle akutte tiltak med barnevernstjenestens ledelse for å kunne ta en avgjørelse. Det er derfor viktig å tilrettelegge for at barnevernstjenesten kan foreta disse drøftingene.

Barnehuset skal tilrettelegge for at barnevernstjenesten får snakket med barnet.

For å gjøre en vurdering trenger barnevernstjenesten at politiet:

- deler relevant informasjon fra avhør av foreldre
- deler relevant informasjon fra avhør av søsken
- deler informasjon om eventuelle beskyttelsestiltak politiet vil iverksette

I Ettermøtet kan det fremkomme informasjon som er relevant for barnets omsorgssituasjon og som kan medføre ny vurdering av behovet for akutt ivaretagelse.

2.3.6. Ettermøtet

Etter avhøret skal det gjennomføres et Ettermøte med politi, barnehuset, barnevernstjenesten, bistandsadvokat og midlertidig verge.

Avhørsleder leder møtet, der følgende drøftes:

- Informasjon fra avhør av omsorgspersoner og søsken.
- Vurdering av barnets sikkerhetssituasjon.
- Barnevernstjenesten vurderer om barnet må flyttes akutt. Se 2.3.5.
- Videre tiltak for ivaretagelse av barnet.
- Avklare hvilke opplysninger fra det tilrettelagte avhøret som bør unntas innsyn av hensyn til etterforskningen.
- Avtale tidspunkt for eventuelt oppfølgingsmøte mellom politi, barnehus og barnevernstjeneste.
- Om barnet skal hjem til foreldrene etterpå, så skal det avklares om forutsetningene for Familiemøte (gjenforening) er til stede. Konkret planlegging av et Familiemøte vil foregå i etterkant av Ettermøtet.

2.3.7. Familiemøte

Formålet med Familiemøtet er at barn som skal hjem etter tilrettelagt avhør blir ivare tatt og følges opp etter det tilrettelagte avhøret. Familiemøtet skal sikre at ansvarsforholdene tydeliggjøres overfor foreldre og barn og slik at foreldrene settes i stand til å ivareta barnet. De ulike aktørenes organisering og samhandlingen mellom de involverte aktørene tydeliggjøres i Familiemøte. Familiemøte skal legge til rette for barnevernets og øvrige aktørers videre arbeid, samarbeid og dialog med familiene.

Aktørene i Familiemøtet er som hovedregel barnets foreldre/foresatte, barnehuset, etterforsker og barnevernstjenesten.

Barnehuset leder møtet. I møtets første del deltar politiet sammen med de andre aktørene. Politiet informerer foreldrene om avhøret av barnet og tydeliggjør politiets rolle.

Barnevernstjenesten deltar i hele møtet. Barnevernstjenesten gir informasjon om barnevernstjenestens rolle og videre samarbeid med familien. Informasjonen skal ha hovedvekt på kontakten de nærmeste dagene. Trygghetstiltak tas opp med foreldrene. Kontaktinformasjon utveksles og tidspunkt for neste avtale settes opp i møtet.

Barnehuset har laget en [folder om familiemøtemodellen](#) med illustrasjon av trinnene.

Ved akutt flytting av barnet skal det ikke holdes Familiemøte. Barnevernstjenesten har i disse tilfellene møte med foreldrene uten andre aktører til stede. [Det finnes egne retningslinjer for akuttarbeid i barnevernstjenesten.](#)

2.4. Avslutte etterforskning og barnevernsundersøkelse

Politiet informerer barnet om utfallet av etterforskningen.

Politiet underretter barnevernet om utfall av etterforskning og eventuell påtalebeslutning via post. Politiet kan i tillegg gi muntlig informasjon til kontaktperson i barnevernet.

Barnevernet informerer skriftlig om resultatet av barnevernsundersøkelsen til Oslo politidistrikt og eventuelt muntlig til etterforsker.

3. Illustrasjon

